

308336

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

VOL. I. చెన్న పట్టణము 1914 వం॥ నవంబరు నెల 29 వ తేది ఆదివారము No. 224 నంబరము ౧

బరోపా మహాసంగ్రామము.

ఇంగ్లాండు-ఫ్రాన్సులు.

కామన్వెల్త్

లండను నవంబరు 27:—నిన్న రాబర్టుగారి ఉపన్యాసములో కొంతభాగము రాలేదు. అది ఒహూకా ఈక్రిందియందును. కామన్వెల్త్లో ఇండియా సహాయకార్యదర్శియగు రాబర్టుగారు ఇట్లు పేర్కొనిరి:— టర్కీ బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునై యుద్ధమునకు సిగుటయును గొప్పతప్పు ఇండియా మహమ్మదీయులకు మతావేశమును కలిగింపజాలదు. మహమ్మదీయులు లేదు సామ్రాజ్యమునకు బాధిచక్రవర్తియైతెడలనే భక్తిని చూపవలెనని నిశ్చయించుకొని యున్నాను. ఇది మహమ్మదీయు మతమునకు సంబంధించిన యుద్ధమని చెప్పటం కేవలము తొట్టిమని వారెరుగుదురు. హిందూదేశ పరిపాలనకు దేశముల సాహాయ్యమును పొందుట మంచిదని యిందువలన స్పష్టమైనది. హిందూదేశపు స్థితిగతులకు తగినట్లు పరిపాలనా పద్ధతులను మార్చుట అవసరము కాని ప్రస్తుతము అట్టిమాత్రము చేయక నిలిపియుంచవలెను. ఇండియా యుద్ధములో పాల్గొనటవలన కలుగు ఫలితములు ఇవి అని చెప్పటకు ఇంకను సమయము రాలేదు. కాని మనము ఏయభిప్రాయములలో యుద్ధముచేయుచున్నామా? ఆ అభిప్రాయములలోనే హిందూదేశములు యుద్ధము చేయుటకు వచ్చినారు. ఈ కారణమువలన హిందూదేశపు క్రొవ పోరాటమును ఇకనుండు సాదరముతో చూచి తీరవలయును.

నాకాదేశ స్థితిగతులు.

చర్చిలుగారి ఉపన్యాసము.

లండను నవంబరు 27:— కామన్వెల్త్ చర్చిలుగారు పేర్కొనినట్లు సెలవిచ్చిరి. యుద్ధము ప్రారంభమయిన తరువాత, చిన్నచిన్న నాకా యుద్ధములు కొన్ని జరిగినవి. వానిని బట్టి ప్రజలు గూఢాపహయములను నిర్ణయించుటకు వీలులేదు. కొద్దిసార్లుగా వీనిని గురించి ప్రజలకు చక్కగ తెలియజేయు కారితములు ప్రయోగింపబడును. అదినము కొరకు నేనెదురు చూచుచున్నాను. ఇటీవల, చిన్నచిన్న నాకా యుద్ధములు కొన్ని జరిగినవి ఇవి స్వల్పవిషయములుగానానాని గురించి ఇచ్చట ముచ్చడించుటకు వలెను. కాబట్టి ముఖ్యవిషయములను గురించి మాట్లాడవలెననినాను. యుద్ధము ప్రారంభమైనప్పుడు మన నాకాదేశము నాలుగు యిట్లుంటుల నెయ్యోకలసి వచ్చెను. నాకాదేశము సిద్ధమునకుండని సమయమున చూపుకు యుద్ధముపొసగుట, యుద్ధవానలన్నియు నొకస్థలమున యుండక పోవుట మొదటి. ఇది అన్నిటికంటెను గొప్పయి బ్బంది. మన కర్తవ్యవలన భయంసముచేయు, శత్రువుల యుద్ధవానలు నడిపముద్రములోనికి వెళ్లిపోవుట రెండవది. ఈయిద్దరిని మనము జయప్రదముగ తొలగించుకొంటిమి. మన కర్తవ్య స్థితులు యుద్ధము ప్రారంభమయిన మొదటిదినములలో నూటికి రెండువం భాగంసముకావలసివచ్చునని మదింపుచేయబడినది. కాని అట్లు జరుగలేదు. నూటికి 2, 9 వంతులే భయంసము చేయబడినది. మంగళవల యిట్లుంటి మూడవది. నాగక దేశము ఏ శత్రువులకు అకలంబించినది మనము తెలిచితిమో శత్రువులే మన శత్రువులు అకలంబించిరి. గమల కలకాపు నష్టముకలిగినది. అగ్రమునకుకుడ మితికలదనియో, నా శత్రువు లన్ని ప్రదేశములకును వ్యాపింపజేయుచు

టకు ప్రయత్నించుచున్నామని తెలుపుటకు నాకు చాల సంతోషముగ నున్నది. నలుమేరైనల యిట్లుంటి నాల్గవది. ఈ సమయమైనలను కనిపెట్టినతరువాత, నాకాయుద్ధములో నూతనపద్ధతు లేర్పడినవి. పూర్వము బలవంతమగు రాజ్యముయొక్క యుద్ధవానలు యరుకువొట్టలో కూడ స్వేచ్ఛగ తిరుగుట కవకాశముండెనది. సమయమైనలను వచ్చిన తరువాత నాయకకాలముపోయినది. ఇంగ్లాండు దేశముయొక్క యుద్ధవానలు స్వేచ్ఛగాను, పూర్వముగాను, సముద్రములో సంచరించుట అవసరము. అట్లు సంచరించుచుంటు వలన నాకాదేశాధికారులకు అడ్డు దేశపోలేదు. శత్రువుల కంటె మనకు సముమైనలను లభికముగ నున్నది చెప్పటకు నాకు సంతోషముగ నున్నది. మనము గొప్ప గొప్ప విజయములను పొందవలయుటకు కారణము మనకు అవకాశము చిక్క పోవుటయే. శత్రువులు యింగ్లాండుమైనదెత్తజూచుట అయిదవ యిట్లుంటి. వీనిని జెప్పుటచితిరి. దండెత్తుటకు ప్రయత్నించు కార్యయెత్తుట అపాయముకలుగును. జర్మనీవారికి డిబ్బుడు బ్బందులు కలుగుచున్నవి.

మనకును శత్రువులకును సముమైనలను సమానముగ నున్నవైదు. మన డిప్లొమెయరులలో ఫిరింగులు శత్రువుల డిప్లొమెయరులలోని ఫిరింగులకంటె యెక్కువ శక్తిగ చూపినవి. మనది ఒక్కడిప్లొమెయరైనను నాశనములేదు. శత్రువులది 8, 10, నష్టమైనవి. ఇనపరేతులలో పొడిగిన పాత క్రూరములను మనది ఆరునష్టమైనవి. జర్మనులది రెండుసార్లుగా ఇట్టిక్రూరములు మనకు జర్మనీవారికంటె మూడు వారుగురెట్లు అధికముగ నున్నవి. అనునది నాకాయుద్ధములో ముఖ్యమునని వడిగాపరిశీల్యలవి. తేలికక్రూరములు. ఇట్టివిమనకు 36 కలవు. వీనిలో రెండుమాత్రము నష్టమయినవి. జర్మనీవారికి యిట్టివి 25 కలవు. వానిలో ఆరునష్టమైనవి.

మన నాకాదేశపు స్థితిగతులకును తృప్తికరముగ నుండును. దానికి కారణమేమనగా, ఒకసంవత్సరములోపుగా, మనము జర్మనీవారికంటె రెట్టింపువడిగా పరిగెత్తు తేలికక్రూరములను కలిగియుండుము. ఇక డెడ్ నాలుల విషయములో మన స్థితి బహువిధముగ నుండును. యుద్ధము ప్రారంభమైన తరువాత మన నాకాదేశములో క్రొత్తగియన్ని డెడ్ నాలులను చేర్చితిమో నే నిప్పుకు చెప్పుటకు వీలులేదు. కాని జర్మనీవారి నాకాదేశముతో పోల్చిచూచినచో మన నాకాదేశము అనేక రెట్లు హెచ్చుగానున్నది 1915 వ సంవత్సరము పూర్తియగుటలోగా జర్మనీ క్రొత్తగి యుద్ధవానలుమాత్రము తయారు చేయించికలది. మనము పద్మవైదింటిని తయారు చేయించగలము. నెలకు ఒకవైద్య డెడ్ నాలుల చొప్పున ఒక సంవత్సరమువరకు మనకు నష్టమైనను మన నాకాదేశము యుద్ధము పోగొనిపట్టికంటె హెచ్చునావలనే కలిగి యుండును. ఇది సాధ్యమని నేనొప్పును చెప్పిన మాటలు అన్యాయము పొందచున్న వారందరికైన సంతోషము కలిగించునని నమ్ముచున్నాను. నాకా నిర్మాణకాలంలో పనిచేయుచున్న వారి దేశాభిమానము ప్రశంసనీయును. నావికులు యుద్ధము పొసగుటకు పూర్వముకంటె యిప్పుడు యెక్కువ ఆరోగ్యకరముగ నున్నాను. వీరి పునర్వ ఒకరుచూచి నేనుకొనజగినదిగా నున్నది. వానికులు ధూనేలు చేయుచున్న యుద్ధమును, జపాన్ దేశం గమనించి ఉత్సాహమును, పట్టుదలను చూపు

చున్నారు. వీరి ఉత్సాహము పట్టుదల ఆధికారులకు మంచి ప్రేరణను కలిగించుచున్నది.

(కూకనూరు, డెగ్రునాటు, పెద్ద డెగ్రునాటు, వడిగా పరిగెత్తు తేలిక క్రూరము ఇవి యుద్ధవానల విశేషములు)

రాజగారు దివ్యమిచ్చుట.

లండను నవంబరు 27:—నేడు బాప్టిస్టు క్రైస్తవుల సర్ పాలమన్ బండరానాయక్ గారిని, జపాను దేశపు నాకాదేశానికి రాజగారు స్వాగతమొసగిరి.

విక్టోరియా క్రాసు పొందిన హైందవుడు

లాహోరు నవంబరు 28:— సివిల్ అండు మిలిటరీ గజెటు ప్రతిక కిట్టిని కంటితచ్చెను. వోకల్లూరు గంగాసింగు గారికి విక్టోరియా క్రాసు బహుమాన మిచ్చబడెనని తెలిపితిమి గద. వీరు కర్ణాటకలోని టిక్కా తాలూకాలోని బోగ్రా గ్రామములు. వీరు వీరికింద మరి 15 గురు భటులు నున్న కందకముమీద జన్మించినవారి. వీరివై జర్మనీ సామ్రాజ్యము దోకడు పిస్తోలు గార్చెను. కాని యది వీరితెలు దూకిన పోయెను. అయ్యోగియుని వీరి కాల్చి చంపి వానికత్తిరి బుచ్చుకొని పదిమంది జంపిరి. అప్పుడు వీరికి కాలియందు గాయ మగుటచే వీరు క్రిందపడిరి. వీరికి రెండు చేతులందును, రొమ్మందును గాయములు దగిలెను.

రణరంగమున మృతిచొందుట

లాహోరు నవంబరు 28:—ఈనెల 28 తేదీన బైల్డును రైఫిల్లులోని 57 పటాలమునందలి కెప్టెను కువ్వారు ఇంగ్లం జిల్ సింగ్ బి. యం. యస్. అననాయక ప్రాన్సునందు యుద్ధములో జనినోయిరి. వీరు రాజాసర్ హర్నాసింగుగారి కుమారులు. ఇంగ్లం జిల్ సింగుగారి కియువ్యోగము 1911 సం॥ మునందే ఈయబడెను. రాజాసాహెబుగారి కుమారుడు మరి యొకరు కెపాను కువ్వారువంతుర సింగు బి. యం. యస్. అననాయక రణరంగమునందున్నాడు.

కెప్టెను కువ్వారు ఇంగ్లం జిల్ సింగు బి. యం. యస్. గారి మరణమును వారికొడిగారికి తెలుపుచు నేనానాయకుడు దక్షిణముద్రమున మునిగియున్న యాకుటుంబము వారి యెడల తమకుగల సానుభూతిని తెలియజేసిరి. ఇంగ్లం జిల్ గారి సలహామీద బైల్డును రైఫిల్లు పటాలమువారి స్థానము నిమిత్తము నూరుపానలను రాజా సర్ హర్నాసింగుగారి దిచ్చిరిని బ్రిట్యూక్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

జర్మను సంతోషమైనను

బ్రిటీషుస్థితిగతులు ముందుట.

లండను నవంబరు 27:—ఒక జర్మను గుర్రమైనను “హల్ నెటు” “ప్రిమో” అను బ్రిటీషుస్థితిగతులు ముంచినదని లయాల్జన్ అను స్థితిగతులకెనీవార ప్రకటించిరి.

అగ్గ ఆర్థిక స్థితి.

లండను నవంబరు 27:—లాహారు బాప్టిగా రిట్లు నుడి విరి. ప్రభుత్వమువారికి గల పరపతిని స్పష్టపరచుట వలన అంగ్లదేశపు హుండే కట్టి సంయమును లేకుండ మారుచున్నది. యుద్ధమునము చక్కగా సమకూడుటచే ప్రభుత్వమువారి నలంబించిన మాన్యు స్పష్టమైనది. సరకు మారకమును గూడ నేర్పరచినచో రంకెకన్న నెన్నెదా రిట్లు ధనము సమకూడి యుండును. వాణిజ్యము వెనుకటిన్న బాగుపడినది. పరివాండ్రకు చాలవరకు పనలు దొరుకు

చున్నది. విజయమునందు ప్రజలకు విశ్వాసము మరల కలిగి నది. అంతఃశత్రు పరపతి మహాద్వారమును గూడ చలనము లేకుండ నుండగలుగుటచే నది నూల నుస్థిరముగ నున్నదనియు నెట్టి యాగంతుకములు లేకుండుననియు గూడ దాని కెట్టి మాన్యుక శిట్టపదవియును నాకు గాఢ విశ్వాసము కలిగినది.

మొట్టమొదట నాకా విచారణ

అందను నవంబరు 26:— ఈవిచారణ నేటికి నిలుపు చేయబడినది. మొత్తమున 750 మంది మడసిరి. ఆపాయము వలననే ఈ ప్రమాదము కలిగినదని యధికారులు గూడ స్థిర పడిరి.

సాగ్ల మొట్టమొదట

అందను నవంబరు 27:— సాగ్ల మొట్టమొదట ప్రజలసభ వారింపబడినది. మరల 2-7-1915 వ సమావేశమగును. ప్రభువుల సభ మాత్రము 16-1-1915 వ సమావేశమగును.

వసికీకుసముద్రమున జర్మను యుద్ధనౌకలు

నవంబరు 28:— 1వ తేదీన జరిగినయుద్ధమున కనంతరము వసికీకు సముద్రమున జర్మనుకూసులు ఛిలియును నుండి కడలలేదంటే యూహించవలసియున్నది.

క్రాంతి నైవేద్యము

అలహాబాదు నవంబరు 28:— పరదానీయ పత్రికా లంఘన విలేజుకుడిట్లు తంతి సంపు చున్నాడు—క్రాంతి నైవేద్యము లలో మొదటి నైవేద్యము వారు తయారగుటలో ప్రథమా వస్థనుబాటి రణరంగము నందలి బయలను, తుపాకీ బాదము నేర్చుకొనుచున్నారు. వారము దినములకు లేక రెండు వారముల కొకసారి పటాలముల వారు పనిచేయుచుండ నేను జూచుచుంటిని. వారుగనబరచు యభివృద్ధి ఆశ్చర్యకరముగనున్నది. మనముకొనినదానికంటె నెక్కు సమర్థులగు నున్నారు. సన్నీలతో యుద్ధముచేయుట యందును గురించి వేయుట యందను మరియొకరినెరులకు దీసిపోరు. బిల్లేసంఘములలో గురించి వేయునెక్కువ సమర్థులవారిని యీనైవేద్యము గురి నేర్చుటకు నియోగించుటవలన మేలుకలిగినది. ఈనైవేద్యము యుద్ధాహమును పొడ తరముకాదు. తయారగుటలో ప్రథమావస్థనుగడచుటవలన ముందుత్వంలో నభివృద్ధికొందగలరు. వీరిలోముఖ్యముగా హైలాండునైవేద్యమును, లైటుఫూలమువారును మంచి సమర్థులుగ నున్నారు. తూర్పు దేశములవారి పటాలములును బాగుగనభివృద్ధికొనినవి. ఇస్లాండునైవేద్యమునకు నుత్తమలగుచారు గలరు. ఉద్యోగియులు తమపనిని బాగుగ నడపుచున్నారు.

కోస్టల్ గార్డుల శిక్షణము

అందను నవంబరు 28:— ప్రస్తుతము విశ్రాంతిగొనుచున్న గార్డుల కన్నులకు జనరలు లార్డు కామగారిటులవాసిరి. వర్ణనాతీతముగ దారుణావస్థయందుండియు మాసారంభము నుండి 29 వ తేదీ వరకును మీనైవేద్య లానైవేద్యములును నుస్థిరముగనుంచుకొనిరి. పారిసు స్థిరత్వమే తక్కిన సర్వనైవేద్య స్థిరత్వమునకు సాధారమైన దనుట యతిశయోక్తి కాబోదు. వారి కందకములలోని నీటిని వెళవడచుట కవకాశము లేక పోయినది. మోకాళ్లబంటి నీటిలో 28 కోణాలు వారు నిలచి యుండిరి. శత్రువులు వేసినబాంబులు కొన్ని పగలకుండ నీటిలో బడిన వానినెవారు మరలనెట్టి శత్రువుల వ్రొవేసిరి.

నైవేద్య సమయము.

పార్లమెంటు సభ్యులును నాటిక ప్రదర్శన కుశలులు నగు మొదటిలెఫ్ గార్డులలోని లెఫ్టెంటు ఆనరబిలు ఏ. ఫిట్టిరాయి గారికిని రాయల్ లైమానిక దళములోని సెకండు లెఫ్టెంటు రాబర్టు లార్డెను గాకిని గాయములు తగిలినవి.

నైవేద్య సమయములు

అందను నవంబరు 28:— రాయల్ రిఫ్లెక్టు పటాలములోని మేజరు. ఇ. దానియలును లెఫ్టెంటు ఏ. టాండియును రణ నిహతులైన రిలంఫ బడుచున్నది.

మోటారు వైద్యశాల

అందను నవంబరు 28:— నైవాము గారితోడ్డాటు వలన రెండు క్రికెటునుగంధమువా రొక మోటారు వైద్యసహాయ సేనను భారత్వీయై నకుల నిమిత్తము ప్రత్యేక మేర్పరుపగలిగిరి.

ఇంగ్లాండులో ఆటలు

అందను నవంబరు 28:— పుట్టుబాటుపంపెముల పర్యవ సానమును మాత్రమే వ్రాయుటకు అందను వార్తాపత్రిక లంగ్ కరించినది. వేల్సులో పంపెము మానివేయబడినది. ఇతర స్థలముల పంపెములను గూడ మానివేయుటకు ప్రస్తుతములు జరుగు చున్నవి.

ఉన్ని ఎగుమతి

అందను నవంబరు 28:— మెల్బోర్ను నుండి కేవలదాసును జపానునకును ఉన్ని ఎగుమతిచేయుట కనుమతించుటకు నిశ్చయింప బడినది.

పరానులధికారుల ప్రకటన

అందను నవంబరు 27:— నేటిపర్యావృత్తము పరాను అధికారు లిట్లు ప్రకటించు చున్నారు:— అన్నిచోట్లను ఫిరంగులు నెట్టికొట్టుటతగ్గినది. డిప్యూమాకుట దక్షిణమున, ఈసరు నదికి కడివైపున, శత్రువుల, కాల్పులను రెండుసారులు, మా మీదపడి యెదిరించిన కానినులభయముగ వెళుకకుగొట్టుబడెను. తెలిజయములోకాని, అయిను, ఐయును ఛాంపెస్ ప్రాంతముల గాని, యంతకంటె నేమియు జరుగలేదు. తిట్టదేశముల పత్రికా ప్రతినిధులు రీముప్పట్టణమును దర్శించుటకు వచ్చిరి. అప్పుడు జర్మనులు వీరిని మరింతతీవ్రముగ ఫిరంగులు నెట్టికొట్టిరి. అగ్లోనులో కొన్ని సారులు శత్రువులకాల్పులము ముట్టడించుచు వచ్చినది. ఒకసారి జర్మనులు పట్టుకొనిన కందకములు మేమును, మేము పట్టుకొనినవానిని వారును పట్టుకొనిరి. మమ్మును ముట్టడించినవారు ఒకపటాలమునకు మించలేదు. 25 మీటరులకు మించి వెళుకకుగాని, శత్రువులనుతెగి ముందుకుగాని వెళ్లేదు. తక్కిన సేనాముఖమునందు విశేషములులేవు.

పార్లమెంటు కోశాలయము

పారిసు నవంబరు 27:— పారిసులో చెక్కులను మార్పు కార్యాలయమునందు డిసెంబరు 7 వ తేదీనుండి మరల వ్యవహారము జరుపబడును.

యుద్ధవిశేషములులేవు.

పారిసు నవంబరు 28:— నేడుసం గ్రామస్థితి నెమ్మదిగానున్నది. వ్రాయదగిన విషయములేవియును లేవని నిన్న సాయంత్రము మధికారులు పారిసులో ప్రకటించిరి.

జనరలు జోఫ్రేగారికి వీరపతకము

పారిసు నవంబరు 28:— జనరలు జోఫ్రేగారి పరాక్రమమునకు మెచ్చి వారికి పతకమునొసంగుచు నింతకన్న సాహసాధికముగల నైవేద్యము ప్రాన్సులో నెన్నడు నుండి యుండలేదనియు క్రొవ్యముఖమునుండి యూరోపుదేశమును తొలగించువరకును గూడ వీరిటులనేసహాయనైవేద్యములతోగలసి తుదవరకునుపోర (లరనియు) నేనుతలంచుచున్నానని వెల్లడింతు పాయస్కెరుగారు నుడిచిరి.

సమాఖ్య

రష్యనుల విజయము

వెట్రోగ్రేడు నవంబరు 28:— (ఉదయము 4-15) లాడ్జిసమీ పమునజరుగుచున్న యుద్ధములో రష్యనులకే విజయము కలుగుచున్నది. అస్ట్రీయనులు పూర్తిగానోడింపబడి క్రాకోవకకు వెళుకకు పోవుచున్నారని యధికారులు ప్రకటించిరి.

రష్యనుల వైద్యశాల

వెట్రోగ్రేడు దిగువ యె జా రా నది మొదలు కంటైన్ వరకు విస్సు లా నది యెడమచేతివైపు న రష్యనుల ముందునకువెళ్లిరి. మధ్యప్రదేశమునందు వైద్యశివట్టణమును మరికొన్ని గ్రామములను స్వాధీనపరచికొనిరి. వీనినుండి జర్మనీవారిని సన్నీలతో యుద్ధముజేసి వెడలగొట్టిరి. పారిపోవుచున్న జర్మనీవారిపై వైద్యశివ్లోవ్ లుమధ్య రష్య వారి గుట్టపు దళమువారుబడి ఫిరంగులను ఖయిలను పట్టుకొనిరి. రుజ్గాఫ్, టన్ జిన్ లనుండి వైద్యశివీదుగ నుత్తముఖముగ తరుమచిన నైవేద్యమునందు ప్రవ్యక్త గార్డుల మూడవ పటాల మున్నదని తెలిసినది.

లాడ్జిసద్ద పోరాటము.

లాడ్జిసమీపమునందు ట్రి, జన్ స్కె-వోపియాలకు మధ్య జర్మనీవారిపై బడితిమి.

రష్యనులకి మేలుగ నుండుట

విస్సులా వార్తాలయధ్యక్షుని సేనాముఖమునందండి యందును యుద్ధమునందు రష్యనులకి మేలుకలిగినది.

4000 ఖైదీలను పట్టుకొనుట.

వెట్రోగ్రేడు, క్రాకో, టింబూర్క్ ముఖమున రష్య వారికి గలిగిన విజయములు ప్రాముఖ్యత నొందినవి. గురువారమునాడు రష్యనుల వార్తాపత్రిక ఖైదీలను బట్టుకొనిరి. వీరిలో నాక చాకోలెడ్ పటాలములోని వారందరు నుండిరి. రడావది మందుగడ్డలతో నిండియుండి పుక్కిలింతలగు నున్నపుడు నదిని దాటి యావలిగట్టుననున్న కొన్ని బలీయములగు సానములను సావా రాక్రమించిరి.

2000 ఖైదీలను బట్టుకొనుట.

అస్ట్రీయావారు తమ శక్తికొలన గ్రాఫ్ నాడుచున్న చాక్స్ ఆనుదానిని రష్యనుల రోమ్ నుండి వెబడి స్వాధీనముజేసికొని 2000 మంది ఖైదీలను 10 ఫిరంగులను బట్టుకొనిరి.

శత్రువులు వెనుకకుపోవుట

విన్ మ్యాలానదికి, కడిచేనిగట్టున క్రాకో సమీపదేశమునండి శత్రువులు వెనుకకుపోవుచున్నారు. రష్యనుల వారిని పట్టుదలతో తరుముచున్నారు.

సెనికోవోగము

అందను నవంబరు 28:— హైందవ నైవేద్యమునందలి కన్నులొచ్చెనైవేద్య గారికి ప్రత్యేక దౌర్భాగమిచ్చిరి.

జర్మనుల ఏర్పాటులు.

అందను నవంబరు 28:— రాత్రి (12-35) రష్యనులు దాడికాగలరను భయమువలన జర్మనులు టిల్లిటులోను మె మెలు నదివద్దను కందకములును శ్రేష్టమున్న రనియును ఫిరంగుల నమర్చుచున్నారనియును వారు ప్రాన్సు బలీయము యుద్ధరంగమునుండి వైదొలుతు 40 వేల నైవేద్యలను క్రాకోకు 75 ఫిరంగులను పంపి రనియును ఆంధ్రపదము నుండి తెలియుచున్నది.

రష్యనుల సంపూర్ణ విజయము

అందను నవంబరు 28:— (ఉదయము 5-20) మార్సింగు పోర్టు పత్రికకు వెట్రోగ్రేడు విలేజిరి యిటుల వ్రాయుచున్నాడు. రష్యను విజయకథనము లోకమునకు వెల్లడింప దగినయదను చేకూరినపుడు ప్రపంచమాత్ర్య నిమగ్నముకాగలదు. ఏమనిన నెపోలియను కాలమున కిటీల నెన్నడును కనివిని యెరుంగనిరీతి నిదివరకే రష్యనులు జర్మనునైవేద్యములలో సుప్రసిద్ధములగు వానినే. నాకముచేయుగలిగి యున్నారు. రష్యులై నాధికారులు వివరములను వెల్లడింపకుండుటచే ప్రజలకుతంత్రో నున్నవారికి రష్యనువిజయములయందు సంపూర్ణ విశ్వాసము లేకపోలేదు. పారెకుబర్గ్లో బోయరుల సీటి ఎటులుండెనో యిప్పుడు జర్మనులసీటి యటులున్నది. జర్మను సేనలో కొంతగాళ్లు కొంతయైన ప్రాణములతో వెనుకకు బోగలదా యనునదియే ముఖ్యంకముగా నున్నది. వారివైద్యములో నధికభాగము కత్తిబోసునం దిరుక్కొని పోయినట్లున్నది. దాని కిక జీవితాలేలే లేదు.

రష్యనుల యుద్ధము

జర్మను నాకాదళ సమయము.

అందను నవంబరు 28:— దెబ్బలు తీసిన జర్మను యుద్ధనావలు కొన్ని కీలునకు వచ్చియున్నవి నెవ్రెంబరు 4వ తేదీని వార్తాసంఘమువారు ప్రకటించిన సందర్భమున వెట్రోగ్రేడులో నిట్లు ప్రకటించ బడినది. రష్యను లా నర్చిన యుద్ధతరుగు యుక్తివలన వీ గొప్పనష్టము జర్మనులకు కలిగినది. కాని యీ విషయ మిదివరకు వెల్లడి చేయబడలేదు. ఆడ్విరులు యాసనుగారు కొన్ని రష్యను క్రూరులకును డిప్రొయరులకును జర్మను యోధుల రంగు వేయించిరి. జర్మను లా యుక్తిని కరపెట్టలేక పోయిరి. రష్యను యుద్ధనావలు జర్మను యుద్ధనావలకు సమీపించి తగిన సమయమును చూచి ఫిరంగులను కాల్పు వారంభించినవి. ఒక జర్మనుక్రూరు మునిగిపోయినది. మరియొకజర్మను డిప్రొయరుకు దెబ్బలుతగిలినవి. ఈ లోగా మరికొన్ని జర్మను యోధులతోగూడ నిలుతే రష్యనుయోధులు పోరు సల్పినవి. రష్యనుల కెట్టి యపాయమును కలుగలేదు.

రష్యనుల విజయము.

అందను నవంబరు 28:— (సాయంత్రము 7-35) లాడువద్ద యుద్ధము జరుగుచు నేయున్నది. కొన్ని ప్రదేశముల లోహాకు విజయముకలుగుచున్నది. ప్రాన్స్ పొట్టు (వైదొల్) నేరు బోవనియా విస్సిన్స్ యుద్ధముఖములయందు 26 వ తేదీని మననైవేద్యములకు సంపూర్ణ విజయము లభించినది. అస్ట్రీయనులు తిరిమిజేయబడిరి. 7 వేలమంది సైనికులను ఖైదీలుగ పట్టుకొంటిమి. 30 ఫిరంగులను 20 ఫింగుగాములగు ఫిరంగులును మాచే జిక్కినవి. మేము వైదొల్ నుండి నొరబల్ 31 వ హాన్స్ పటాలములోని మిగతసైనికులను సేనానాకుని 21 మంది యుద్ధోగ్యులనుగూడ బట్టుకొంటిమి. కాక యనుకనుములలో మేము అస్ట్రీయా సేనలను చున్నాము. అని వెట్రోగ్రేడులో నధికారులు ప్రకటించిరి.

ధిస్తీ నవంబరు 28:— ధిస్తీలో జరుగుచున్న సామ్రాజ్య రాజనీతిర్యాజనసభకుందు చట్టవిర్యాణ నియంత్రణము యొద్దము నుగుచున్నందున తగ్గింపవచ్చును. సభవారికినిదరలో నపక్ర బడి వారి విచారణకై నీరీక్షించుచుండిన చట్టములలో గొన్నిటి విషయమున యభిప్రాయభేదము ఉండునచ్చును. అట్టి చట్టముల విషయమున కొందరిననువాదాట్టి కార్యాచరణము నొనర్చును. ప్రత్యేకకమిటీవారి సురక్షానుశాస్ట్రమున గతి ఏమియో తెలియజేసి తగ్గి ప్రచురింపబడిన ఇండియన్ క్రమిసర్ లా మెంతుమెంటు బిలు ముందు సంశ్లేషమునందు మొదటి మాజేతమున నాలోచించబడునని కోరును. ఈ బిల్లు మొదటి ఖండని శ్రీలకు సమసాయముల గల్పించుచున్నది. కానన ర్యాజనసభవా గాలోచించుచుండిన ముఖ్యుడగు చట్టములు సభాన్ని గలవు. అది తొలగిన కంటెపు అఫ్ కోర్టు బిల్లు మిదల్ ప్రాసీజరునొప్పు అమెండింగు బిల్లు. ఇవి గతి మార్చి లలో ప్రవర్తించబడెను. ఈ సంశ్లేషమునందలి శీర్షికలు నవంబరు 28 యా బిల్లులగునాడ నాలోచించబడును. 4 వమాకా శ్వేదనావ్రలయపు బిల్లులమొక్క ప్రసక్తిపక్షముయగిభావచ్చును. ఉండియా కొంతననునా గీ పక్షము కేసియో : ఫి నాయుభే యు లండువిషయముల పలుపుకేముటలో సార్వమెంటు గాగి ననుసరింతురు.

దేశీయమునకు

ఈనెల 12 వ తేదిని వెలువడిన ఈ పత్రికనుంచి 4వ పుటలో వై. కె. కె. ప్రచురించబడిన చిన్న వ్యాసమునందు 1908 వ సంవత్సరమున అమృతబాహు పుత్రికాకాగ్రామమునందు ఒక సభ జరిగెనని వ్రాయబడియున్నది. ఆ సభ యందలి తీర్మానములలో కొన్నిటి సారాంశము ఈ క్రింద వివరించబడియున్నది. అంధ్ర ప్రాంతమునకు లోబడిన స్వతంత్ర రాజ్యాధికారము లభించవలయుననుట దేశీయవాద సభ యొక్క ప్రాథమికమైనదియు, ఆ సభయందు వ్యాస బద్ధుడు ప్రచురించిన వేదములయందును తెలియజేయు కన్యకావనియు కాకట్టాట్యులకై మొదటి నియమమున నిరాశ్రితములగు వేదముల చేయవలయుననుటకైన నియమముల మున్నగువాని విషయమై మరు కాంగ్రెసు జన సభ్యులము తీర్మానమునకు సంతకము చేయవలయును. రాబోవు మహా సభలో అంగీకరింపబడుటకు హాజరవుటకై నియమాదుల తీర్మానములను నిమిత్తము కాంగ్రెసు సభలో నొక కమిటీ యొక్క కొనుదెవలయును. ఆ కమిటీలో అన్ని ప్రాంతములకును ప్రతినిధు లుండవలయును. ఆ ప్రతినిధులు కాంగ్రెసు మహా సభలో హాజరై యందు ఆ యా ప్రశ్నలపై నియంత్రణలలో నెక్కువ మందిచే నెన్ను కొనబడవలయును. ఈ కమిటీ సర్వభారతీయ సమాజమున కనుగుణముగ నుండవలెను. కలకత్తా తీర్మానములను వాల్మీకి అంగీకరించుటకు కన్యకావని కమిటీలోని ప్రముఖులు సమ్మతించవలయును. కలకత్తా తీర్మానములను వాల్మీకి అంగీకరించని యెడల, కాకట్టా సర్వీసులు కాంగ్రెసువారికి వేరొప్పులై యుండును; కాకట్టా కమిటీవారిచే నిర్ణయించబడిన నియమములలో సంతకము చేసినందున ఏర్పడిన ప్రాతినిధ్యము విముక్తమైనవారుగ వారు గణించబడుదురు. అట్టివారు కాంగ్రెసులో చేరి పనిచేయు టకు హక్కు గలిగియుండును. పరగణాస్థాయి అంగీకరించిన తే తప్ప మొదటినియమము మార్చరాదు. కాకట్టా నియమముల ననుసరించి యేర్పడు జిల్లాసభలు, రాబోవు కాంగ్రెసు సభ జన సభ్యులము పరిష్కారముగ రాజధాని కాంగ్రెసు కమిటీకి చేర్చుకొనబడును. దాక్తురు రసవిహారము గారిని ఈ సంవత్సరమున దేశీయవాద సభకు అగ్రాసనాధిపతిగ నంగీకరించవలయును.

వృత్తాంత లెఖలు.

రాజమండ్రి వార్తలు

(వ్యక్తి విశేషముల యొద్దనుండి)
గవర్నరుగారికి.

రాజమండ్రి నవంబరు 28:— ఈనెల 30 తేది ఉదయము శ్రీ వెంకటేశ్వరుల కాకినాడనుండి మాపురమువచ్చి మూడుగంటలపాటు పోలవరము మీదుగా పాసికొండలగల్గెనది గోదావరి దర్శనార్థముకై తిరిగి యీ యూరికివచ్చి కృష్ణా జిల్లాలో కమానుకుపోయెదరు. ఈసారి మాయూరిలో గవర్నరుగారికి గోలవించుట వగయిరాండవు గ్రామములో మాత్రము గోడ్డు మున్నగు బాటలు వాగుచేయించి తోరణములు వగయిరాలు కట్టెదరు.

మ్యూనిసిపల్టీ వ్యవహారములు.

డాక్టరు జయరామస్వామి నాయుడుగారు మాయూరికి పర్యటనగా నెన్నుకొనబడిరి. మాయూరియొక్క ప్రస్తుతా రోగ్యస్థితినిబట్టియు, ఈ సంవత్సరము ఇచ్చట కలరా వలనను మరణించినవారి గలిన అకాలమరణములనుబట్టియు, వైద్య శిక్షామణియై మాపురమునకు వైద్యులుగాగుటకు సంకల్పించి వలసియున్నది.

వీరశేరింగ రాండాగారము వర్ధంతి.

ఈ భాండాగారముయొక్క 14వ సంవత్సరోత్సవము ఈ నెల 21, 22 తేదీలను పురమండలములో జరిగినది. బందరు నుండి వల్లూరి సూర్యవారాయరావుగారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. మొదటిరోజు కాన్యక్రమములయందు నిష్క్రమణ జరుగబడినది. గవర్నర్ రామచంద్రరావుగారు ఎం. ఏ. హిందూదేశమునకును బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకును గల సంబంధమును గూర్చి యుపన్యసించిరి. రెండవరోజున కాశీభట్ట బ్రహ్మ య్యగారు స్త్రీ విద్యకు గూర్చి ప్రసంగించిరి. స్త్రీలకు విద్య చేర్చునుటకు మనదేశమునకు ప్రోత్సాహమును, పూర్వము నుంచి మనదేశములో స్త్రీలకు పాఠశాలలుండెడివనియు, స్త్రీలలో విద్యాభ్యాసము జరుగుటకొరలే భగవంతుడు మన సంఘములో నింకనుండి విశిష్టతలుండరాదు ప్రసాదించెననియు

చెప్పిరి. వీరి తర్వాత చిలుకూరి వీరు భద్రరావుగారు రాజమహేంద్రవరచరిత్రను గూర్చి విపులముగా వ్యాసము నొక దానిని బదిలీ సమాజము వారిచే చేయబడిన పత్రములలో తేలిక స్త్రీలకు జవలములిచ్చిన తర్వాత సభ ముగిసెను.

నెల్లూరు వార్తలు.

బ్రాహ్మణమే స్త్రీలు.

మా పట్టణమున వారముగంటలనుండి సుమారు 50 మంది బ్రాహ్మణమే స్త్రీలు ఇంటింటికై వై. మా డిస్ట్రిక్టు ప్రెసి డెంటుగారు 21 వై. ఆర్. రామచంద్రరావు పంతులుగారు తమరిని అక్రమముగా పనినందేలిరిగించినవియు పురవాసులు సహాయపడి తమ పట్టణముల లోగించుడవియు వెలుపెట్టు కొనుచున్నారు. ఈ ఉత్తర్వుకారము నిరాధారముగ జేయబడిన బ్రాహ్మణమే స్త్రీలందరు ఇక్కడికివచ్చి కలెక్టరుగారిని సహదర్శించిరి. ఫలములేకపోయినది. బ్రాహ్మణుల శేయవిధముల సంకటములు రానున్నవో దురూహ్యము. డిస్ట్రిక్టు బోర్డు మెంబర్లు, చట్టనిర్మాణసభ్యులు పంతులుగారి అక్రమచర్యలు వారికి బోధపడునట్లు చేయజాలరా?

కావలి అప్రతిష్ట కేసు.

మా హైకోర్టుకు డిప్యూటీ కలెక్టరువారివద్ద విచారణ జరుగుచుండిన వై. కేసులో తీర్పుచెప్పబడినది. కేసు స్వభావ మిది. ఇందులో ఫిర్యాది గుంపర్తి పిచ్చయ్య; ముద్దయలు పుష్పగిరి స్వామిలవారి శిష్యుడగు అనంతభట్ట రామయ్య; కందనూరు కోటయ్య శాస్త్రిలు; ముద్దయలు ఫిర్యాది గ్రామమున బ్రాహ్మణులకై అగ్రహారమునకు స్త్రీ స్వామిలవారు కావలిలో కొందరినై సాదరుచేసిన అంతు ప్రతికను బహిరంగపరచుటకై వై. ఆదినము సాయంత్రం బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరుల సభకేసి యధావిధిగ ప్రచురించిరి. అంతకు ముందే ఫిర్యాదిగడకువచ్చిన ముద్దయ కొంత ద్రవ్యము కొరెను. ఫిర్యాది యియ్యలేదు. అంతకు ప్రచురించిన తర్వాత అక్కడివారి చేరబాటు ప్రతికమీద చేయించు కొనుచుండిరి. ఫిర్యాదిని చేయనియ్యలేదు. మరు సటిరోజు ఫిర్యాదిని స్వామిలవారు అంతు వెట్టికట్టు 1. 2 ముద్దయలు గ్రామములో ప్రచురించి ఫిర్యాదికి మానప్రము కలుగజేసిరి. కాబట్టి ఇం. పి. కు. 500 కేసును ప్రకారము 1. 2 ముద్దయలు వై. కేసు జేబడినది. ఇరుపార్శ్వముల సాక్షులు సాక్షధానముగ విచారించబడిరి. డి. కలెక్టరుగారు ఫిర్యాదిసాక్ష్యమును నమ్మి, సహేతుకముగ తీర్పుచెప్పారు 1. 2 ముద్దయలకు చెరి నూరు రూపాయలు జుల్మాగా విధించిరి.

బక్లారి వార్తలు.

కాలమానము.

పగటిపూట కేడిమి లక్షణముగా నున్నను రాత్రిపూట చలి విశేషముగానుండును. చలివాద్యము గుడిసెలలోనన్న బీదలు పడుశ్రమ చెప్పవలసికాదు.

బక్లారి సెషన్స్.

బక్లారి తాలూకా కోర్టునుండి గ్రామములో జరిగిన హత్యకేసునకు సంబంధించిన తీర్పు సెషన్స్ జడ్జిగారు ఎచ్. జి. టి. వి. సి. యస్. గారు. నిర్ణయించినది. ఈ కేసులో 18 మంది మద్యములు. వీరిలో 13 మందికి ద్వీపాంతర శిక్ష. ఈ 13 మందిలో ఇద్దరు 18 మాసములు కఠినశిక్ష ననుభవించి తరువాత ద్వీపాంతరము పంపబడుదురు.

ఎమ్. ఎ. పదిత బహుమతి.

బక్లారి జిల్లా ఆదవాని తాలూకా, కోమిట్ల కృష్ణ మూరి రావుగారు ఎమ్. ఎ. పదిత తెలుగునామ ప్రథములుగా కడతేరినందునగా, శ్రీ బొబ్బిలి మహారాజు గారిచే నొక బంగారు పతకము బహుమానము నందినారు. మునిసిపల్ హైస్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయులగు ఎ. ధీమాచార్యులవారుకూడ కల్లుటపాటలో యమ్. ఎ. పదితయందు గౌరవతీరారు. ఆంధ్రమున, కల్లుటమున, నగర హాగభాషగా వాడుబడుచున్న యాజిల్లాలో, వై. కెంటియం దున, యమ్. ఎ. స్వామియ్యవారు తెలుగడిగెనుటకు, మా జిల్లావారు గర్వించుచున్నారనుటలో సంకల్పమేమున్నది?

అగ్ని ప్రమాదము.

ఈనెల 18 వ తేది రాత్రి, బాట్లె క్రికెట్ కంపెనీవారి దుకాణమునకు అగ్నిప్రమాదము జరిగింది. సామానాలు యావత్తు కాల్చిపోయినది. బట్టలుకూడ కాల్చిపోయినది. సుమారు 45 000 వేలవరకు నష్టము సంభవించినట్లు మదింపుచేయబడి యున్నది. ఎవరో ఒక వ్యాపారి మదరాసులో "ఎవడెడె"

భయమునకు తన అంగడిలోని జనశయంతయు తెచ్చివెట్టియుండె నట. అదియే రు. 30,000 వేలవరకు ఉంచునని మదింపుచేయ బడినది.

దొంగతనము.

స్థానికభయములన అనేకులు ఊరి వెలుపలనున్నారు. కొందరు రూరిలోనే ఉన్నారు. ఊరిలో చాలామీదలు భారీగా నుండుటవలన దొంగతనములు జరుగుచున్నవి. అనుమాన మూరి లో నుండువారిమీద కలుగవచ్చునకుక అందరినీ సర్కారు విడువించుట తేమకరముగా కానవచ్చుచున్నది.

కాకినాడ వార్తలు.

(మా స్వకీయ విశేషముల యొద్దనుండి)

కాకినాడ 28వనవంబరు:— ఈ పట్టణమునకు రు. 5500ల వ్యయముతో శ్రీశాంతపురమురాగాగు కట్టించిన అన్నదాన సమాజభవనము నేటి యందయమున మాజిల్లా కలెక్టరుగారు మే॥ ఎన్. వి. దొరవారిచేత ప్రవేశోత్సవము గాంచెను. పలువురు యూర పియనులు ఇండియనులు రాజా గారిచేత నాహూతులైవచ్చిరి. చక్కగ శృంగారించబడిన పందిరిలో నందరు సమాజులైన వెనుక శ్రీరాజాగారి క్రిందికి తిరిగి పర్యవేక్షించిరి. "1911 సంవత్సరము 12 తేదిని ఢిల్లీలో జరిగిన కల్తాభిషేకపు దర్బారున మన మందర మింకను సంతోషోత్సాహములతో జ్ఞాపకమందుచు కొన్నా రము. అట్టి యుత్సాహమునకు మునుపే కాశ్యోతో పయోగరూపమున స్థిరముగావించుటకు నేనుద్దేశించుచుండ, ఈ పట్టణమున మంచి పనిచేయుచున్న అన్నదాన సమాజమునకు భవనములేని కొంతకాలము తెలిసినవాడనై నేనూహించుచున్న దర్బారు జ్ఞాపకచిహ్నముగా రూపమున బరిణమించుటకై నీ యెంచెతిని. ఇది దానికి దగినవిలువగల చిహ్నము కాదని యిట్టియుండియు మన రాజచక్రవర్తిగారు బీదల తేమమును గురించి శ్రద్ధ ప్రకాశు వారగుటచేత, లెకుచిత్తుగనుండు ననన్ముచున్నాను. ఈ భవనమునకు బునాదిరాతిని 1911. సంవత్సరము డిసెంబరు 12 తేదిని మే॥ పి. యస్. డి. రెకుగారు స్థాపించిరి. అని వార్తయైన కొన్ని కారణములచేత దీని నిర్మాణము స్వరగా ముగియనందుకు నేజింపించుచున్నాను. అన్నదాన సమాజము వారి యుపయోగముకొరకు ఇది తగినంత విశాలముగనున్న దనవచ్చును. సామ్యుడందర్బరపడినప్పుడు దీనితో కొంతభాగ మును, దుర్బులగు బీదలకు శరణాలయముగ నుపయోగింప వచ్చును. మేడమీద పెద్దగది మీటింగులకు నిశ్చేకింపబడినది. సింహద్వారమునకిరు ప్రక్కలనున్న రెండుగదులును సరకుల కొట్లు, ఆఫీసుగదులుగానుండును బీదలను దానమునకు వసా రాలలో చాలినంతఫలమున్నదని తోచుచున్నది. ఈకట్టడము త్వరలో ప్రతిపదముగా నీయబడును. ఇప్పుడు తమకున్న చాణానలతోందరలో తిరిగి గావించుకొని దీనిని నుపకరించు టకు వచ్చిన మనకలెక్టరుగారు వందనీయులు. కడుశ్రద్ధతో నీభ వన నిర్మాణమును పరిశీలించుచుండిన మహానీయులను, నేటి నాయోహ్యము నంగీకరించి దయచేసిన స్త్రీ పురుషులకును నానందములను తెల్పుచున్నాను." దీనికి సంగ్రహముగ కలె క్టరుగారు బడలుపల్కి మెండీరాశముతో భవన కవాటమును దీసిరి. భవనమునందరు ప్రొక్కియించిన వెనుక పన్నీరు తాం బూలము లాసబడెను.

(REUTER.)

Export of Wool.

LONDON, November 2: MELBOURNE.—It has been decided to permit the export of wool to Canada and Japan.

RUSSIAN STATEMENT.

LONDON, November 28.—(7.25 P. M.) PETROGRAD.—An Official Statement announces that the battle at Lodz continues. We are progressing in certain districts. Our troops on Prosechovitz Brzeskostare Eochnia Visnitsch front obtained a decisive result and routed the Austrians on the 26th inst. taking over seven thousand prisoners, thirty guns and over twenty quick-firers. We broke into Brzeskostare and captured the remainder of the thirty first Honved with the commandant and twenty Officers. We are attacking large Austrian forces in the Carpathians.

Paris Bulletin.

LONDON, November 28. A Paris Communiqué issued here says: Artillery action in Belgium continued yesterday without any particular incident. The German heavy artillery is showing less activity. Only infantry attack was made south of Ypres and was repulsed. Our artillery brought down one of the enemy's biplanes. There is no change at Arras and on the Aisne the position is very quiet. Our heavy artillery in Champagne inflicted serious losses on the enemy's artillery. There nothing to report in Argonne and Vosges.